

Beslut

Datum
2021-11-09

Diarienummer
6.3.17-01128/2021

Delg. kungörelse

Till den det berör

Restriktioner för minkhållning år 2022

Jordbruksverkets beslut

1. Jordbruksverket beslutar att uppförökning av minkar genom parning är tillåten endast för minkar som hålls i Sverige när detta beslut börjar gälla, den 1 januari 2022. Utökning av antalet minkar på annat sätt än genom parning är inte tillåten.
2. Jordbruksverket beslutar att det är förbjudet att förflytta levande mink, om inte Jordbruksverket ger tillstånd till förflyttningen.
3. Jordbruksverket beslutar om isolering för samtliga anläggningar med mink. I de isolerade anläggningarna gäller följande förbud och restriktioner:
 - a. Döda minkar får inte förflyttas ut från anläggningen utan tillstånd från Jordbruksverket utom för destruktion eller provtagning.
 - b. Nödvändiga åtgärder ska vidtas för att förhindra att minkar rymmer från anläggningen.
 - c. Nödvändiga åtgärder ska vidtas för att minimera mängden skadedjur på anläggningen.
 - d. Redskap, maskiner eller annan utrustning som förs mellan anläggningar ska saneras och desinficeras innan de tas in i en ny anläggning.
 - e. Endast följande personer får gå in i anläggningen utan särskilt tillstånd av Jordbruksverket:
 - personer som är nödvändiga för djurens skötsel,
 - veterinär eller annan personal utsedd av Jordbruksverket,
 - personer som utövar officiell tillsyn,
 - polis och räddningstjänst, och
 - personer som deltar i avlivnings- och pälsningsarbete.
 - f. Personer som befinner sig på anläggningen ska i möjligaste mån bära munskydd av en modell utan utblåsventil.
 - g. Vid passage in i och ut från anläggningen ska händerna tvättas med tvål och vatten. Därefter ska handsprit användas.

- h. Kläder och skor ska bytas vid passage in i och ut ur anläggningen, så att samma kläder och skor inte används inne i anläggningen som utanför. Alternativt kan skyddskläder och skyddsskor användas i anläggningen.
- i. Personer som vistats i en minkbesättning som är konstaterat smittad med SARS-CoV-2 får inte ha kontakt med andra minkar på 14 dagar, med undantag för de personer som anges i punkten 5 b-d ovan, under förutsättning att lämpliga smittskyddsåtgärder vidtas. För andra personer krävs särskilt tillstånd av Jordbruksverket.
- j. Hälsoläget i besättningen ska dokumenteras dagligen. Vid förhöjd dödlighet eller andra tecken på sjukdom i besättningen ska Jordbruksverket underrättas, och minkar ska provtas för SARS-CoV-2 enligt instruktioner från Jordbruksverket.
- k. Provtagning av minkarna ska ske enligt instruktioner från Jordbruksverket inom ramen för övervakningen av SARS-CoV-2 samt vid misstanke om sjukdom.
- l. Personer som är konstaterat smittade med Covid-19 eller har symptom som kan bero på Covid-19 ska så långt det är möjligt inte vistas i en minkanläggning.

Den som driver en isolerad anläggning ansvarar för att de som vistas på anläggningen är medvetna om och följer ovanstående förbud och restriktioner.

Detta beslut gäller från och med den 1 januari 2022 till och med den 31 december 2022 om inte Jordbruksverket dessförinnan meddelar annat. Beslutet kan komma att omprövas om förutsättningarna för det förändras, exempelvis det nationella smittläget, bristande efterlevnad av restriktioner eller förändringar i smittämnets egenskaper.

Beskrivning av ärendet

I mitten av oktober 2020 konstaterades det första fallet av SARS-CoV-2 på mink i Sverige. Resultaten från en serologisk screening under vintern 2020/2021 visade att spridningen av SARS-CoV-2 bland svenska minkar var mer omfattande än vad den virologiska övervakningen visat och att den skett trots rekommendationer samt beslut om strikta biosäkerhetsrutiner. Sedan dess har övervakning och provtagning av mink genomförts kontinuerligt. Övervakningen har visat att flertalet av minkbesättningarna har genomgått infektion med SARS-CoV-2, men utan att visa några symptom.

Det pågår också ett övervakningsprogram inriktat på personer i anslutning till minkbesättningar samt från människor i samhället där minkbesättningar förekommer. Resultaten hittills visar att det i många fall fanns ett samband mellan SARS-CoV-2 hos mink och covid-19 hos människor i minkarnas närhet, och att smitta sannolikt skett såväl från människa till mink som från mink till människor i

minkarnas närhet. Däremot sågs ingen spridning till omkringliggande samhälle av de virustyper som förknippades med utbrott hos mink.

Åtgärder har därtill vidtagits för att minimera risken för smittöverföring mellan människa och mink i besättningarna, och för att minimera moment som medför att minkar som inte har smittats riskerar att utsättas för smitta. Jordbruksverket fattade ett beslut om isolering och restriktioner i november 2020, vilket sedan har uppdaterats, samt beslut om förbud mot parning för samtliga minkar i Sverige i januari 2021.

I enlighet med bilaga III avsnitt 1 i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2021/788 beslutade Jordbruksverket i juni 2021 också om obligatorisk övervakning och provtagning i samtliga minkbesättningar.

Riskbedömning

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) och Folkhälsomyndigheten har på uppdrag av Jordbruksverket inkommit med ett gemensamt yttrande i form av en riskbedömning angående SARS-CoV-2 hos svensk mink med avseende på sannolikhet för nya utbrott, vidare spridning och påverkan på folkhälsan. I yttrandet anges bland annat följande:

Även om ett flertal djurarter visat sig vara mottagliga för SARS-CoV-2 i olika grad så är det nu tydligt att mink har en särställning såväl när det gäller sannolikhet att infekteras som förmåga till uppförökning av viruset och vidare smittspridning.

Erfarenheter från det senaste året visar att det finns ett nära samband mellan nivån på samhällssmittan av covid-19 och sannolikheten för introduktion av SARS-CoV-2 till mink och att pågående covid-19 hos människor som kommer i kontakt med djuren utgör den enskilt största riskfaktorn. Vidare vet vi idag att även krav på strikta biosäkerhetsrutiner, inklusive skyddsutrustning och ansiktsmask är otillräckligt för att säkert förebygga introduktion.

SVA:s och Folkhälsomyndighetens slutliga bedömning är att risken för introduktion av SARS-CoV-2 till svenska minkar och eventuell vidare spridning till människa under säsongen 2022 inte är försumbar. Däremot kan konstateras att förutsättningarna för att reducera riskens storlek och att effektivt förebygga omfattande smittspridning med potentiella konsekvenser för folkhälsan som följd, har ändrats jämfört med när tidigare riskbedömning skrevs, i och med tillgång till effektiva vaccin och den höga vaccinationsgrad som uppnåtts i det svenska samhället. Med detta i åtanke och givet att god efterlevnad av riskreducerande åtgärder på besättningsnivå uppnås bedöms därför den ytterligare sannolikheten för negativ påverkan på folkhälsan som spridning av SARS-CoV-2 i den svenska minkpopulationen, under 2022 skulle utgöra som försumbar. Denna bedömning gäller även om valpning tillåts ske. Däremot bör inte den svenska minkpopulationen ytterligare utökas genom inköp eller nyetablering.

Slutligen bör också påpekas att myndigheterna i denna riskbedömning utgått ifrån rådande nivå på smittspridningen i samhället. Vid en eventuell kraftigt ökad smittspridning kommer således bedömningen att behöva omprövas.

SVA:s och Folkhälsomyndighetens rekommendationer:

- Samtliga producenter bör säkerställa att personal, djurägare och andra personer som kommer i kontakt med djuren på gårdarna är vaccinerade. Sådana personer bör fortsatt testa sig för covid-19 i samband med symptom på sjukdom oavsett vaccinationsstatus och undvika kontakt med mink fram till dess negativt provsvar kan uppvisas.
- Producenter bör säkerställa att eventuell extra arbetskraft som tas in utifrån är vaccinerad mot covid-19, och för sådan arbetskraft som kommer från områden eller länder med högre smittspridning eller där information om smittspridningen kan antas vara bristfällig även erbjuda och kräva testning med negativt provsvar innan personerna i fråga får tillträde till besättningen.
- De restriktioner som gäller idag avseende djurförflyttningar och allmänt restriktiv hållning beträffande kontakter samt åtgärder för förstärkt smittskydd på gårdsnivå (Jordbruksverkets beslut Dnr 6.3.17-16939/2020) bör kvarstå, och tillsyn av efterlevnad bör ske.
- Den systematiska övervakningen avseende SARS-CoV-2 hos mink bör fortgå och efterlevnad av de krav som ställs på producenter i förhållande till övervakningen säkerställas för att i möjligaste mån säkerställa tidig upptäckt av eventuella nyintroduktioner som ändå sker, liksom upptäckt av eventuellt nya virusvarianter som uppkommit som resultat av smittspridning hos mink.

Motivering

Av 7 § lagen (2006:806) om provtagning på djur m.m. och 6 § förordningen (2006:815) om provtagning på djur, m.m. framgår att Jordbruksverket, för att förebygga och hindra spridning av smittsamma djursjukdomar, får besluta om avlivning av djur, isolering av djur, samt begränsningar eller andra villkor när det gäller hanteringen av djur eller produkter av djur och andra varor eller när det gäller kontakter mellan djur och människor.

Mot bakgrund av SVA:s och Folkhälsomyndighetens gemensamma yttrande bedömer Jordbruksverket att vissa åtgärder fortsatt behöver vidtas för att förebygga och förhindra spridning av SARS-COV-2 hos mink. Jordbruksverket delar SVA:s och Folkhälsomyndighetens bedömning att det ur smittskyddssynpunkt vore olämpligt att öka minkpopulationens storlek mer än genom parning av de avelsdjur som finns i landets anläggningar idag.

Med hänsyn till detta bedömer Jordbruksverket att det är nödvändigt att införa begränsningar för hållning av minkar genom beslut om restriktioner för i landet befintliga minkar. Samtliga åtgärder vidtas för att förebygga och hindra

smittspridningen i landet och syftar till att skydda människors liv och hälsa under den pågående pandemin.

Hur du överklagar

Du kan överklaga detta beslut till Förvaltningsrätten i Jönköping. Överklagandet ska vara skriftligt. När du överklagar ska du skriva

- vilket beslut du överklagar,
- hur du vill att beslutet ska ändras, och
- varför du tycker att det ska ändras.

Du ska skriva till förvaltningsrätten, men skicka eller lämna överklagandet till:

Jordbruksverket

551 82 Jönköping

Du kan också skicka överklagandet till jordbruksverket@jordbruksverket.se.

Den det berör anses delgiven beslutet den 24 november 2021. Ditt överklagande måste ha kommit in till Jordbruksverket senast den 16 december 2021.

Övriga upplysningar

Enligt 25 § lagen om provtagning på djur, m.m. gäller beslutet omedelbart, även om det överklagas.

Det är avgörande att personer som vistas i besättningarna förhåller sig till samhällets rekommendationer för att undvika att sprida smitta både under arbetet och vid sidan av arbetet. Folkhälsomyndigheten ger rekommendationer och allmänna råd om detta, se [folkhalsomyndigheten.se](https://www.folkhalsomyndigheten.se).

SVA och Folkhälsomyndigheten rekommenderar bland annat följande i sin riskvärdering från den 8 november 2021:

- Samtliga producenter bör säkerställa att personal, djurägare och andra personer som kommer i kontakt med djuren på gårdarna är vaccinerade. Sådana personer bör fortsatt testa sig för covid-19 i samband med symptom på sjukdom oavsett vaccinationsstatus och undvika kontakt med mink fram till dess negativt provsvar kan uppvisas.
- Producenter bör säkerställa att eventuell extra arbetskraft som tas in utifrån är vaccinerad mot covid-19, och för sådan arbetskraft som kommer från områden eller länder med högre smittspridning eller där information om

smittspridningen kan antas vara bristfällig även erbjuda och kräva testning med negativt provsvar innan personerna i fråga får tillträde till besättningen.

Arbetsmiljöverket ger rekommendationer om skydd vid arbete i smittade besättningar.

I detta ärende har avdelningschefen Annett Kjellberg beslutat. Lotta Hofverberg har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också verksjuristen Eva Kjell deltagit.

Beslutet har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Länsstyrelserna (länsveterinären) i samtliga län

Statens veterinärmedicinska anstalt, Enheten för sjukdomskontroll och smittskydd

Folkhälsomyndigheten